МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Придніпровський інститут ПрАТ «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна академія управління персоналом»
Кафедра економічного проєктування та маркетингу

Придніпровський Інститут
«Міжрегіональна Академія
Управління Персоналом»
МАУП

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник директора із забезпечення
якості освіти та інноваційної
діяльності
_____Ольга МАСЛАК
“___”_____2026 року

СИЛАБУС
З ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ»
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
С1 «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
(ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ С1.01 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА ПРАЦІ»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КРЕМЕНЧУК 2026

Силабус з вибіркового освітнього компонента **«Технології штучного інтелекту»** розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка праці» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) спеціалізація С1.01 «Економіка» ОПП «Економіка праці» та відповідних нормативних документів

Укладач:
д.е.н., проф. _____ Ольга МАСЛАК
(підпис) *(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)*

Затверджено на засіданні кафедри економічного проєктування та маркетингу

Протокол від «01» 09 2026 року № 1

Завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу

_____ (Валентин ГНОЄВИЙ)

«01» 09 2026 року

Гарант освітньо-професійної програми _____ Аліна ЄФРЕМЕНКО

Схвалено
Методичною радою Придніпровського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
(шифр, назва)

Протокол від "01" 09 2026 року № 1

Голова _____ Юлія ЗАВОЛОКА
(підпис) (ініціали, прізвище)

© Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2026 рік
© Маслак Ольга Іванівна, 2026 рік

	Силабус вибіркового освітнього компонента **«Технології штучного інтелекту»**
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01 «Економіка») Освітньо-професійна програма: «Економіка праці»
	Рік навчання 1, семестр 2
	Кількість кредитів: 3,0 Мова викладання: українська
	Звітність: диф. залік

Викладач:

Прізвище, ім’я, по батькові	Доктор економічних наук, професор, заступник директора із забезпечення якості освіти та інноваційної діяльності Маслак Ольга Іванівна
Профайл викладача	https://krm.maup.com.ua/department-of-economic-design-and-marketing/
Контактна інформація	Ел. адреса: maslakolga@ki-maup.com.ua Телефон: +38(067)5321194
Консультативна підтримка здобувачів	Регулярні консультації проводяться щотижня: - очно: вівторок, аудиторія 1209, 10:00 – 12:00; - дистанційно за попереднім погодженням через Zoom / MS Teams / Google Meet, а також в асинхронному режимі через корпоративну пошту та чат у LMS Google Classroom (у будь який день за домовленістю в межах робочого часу)
Зворотний зв'язок щодо якості курсу	Анонімне або відкрите опитування здобувачів щодо змісту, організації та якості викладання ОК проводиться наприкінці семестру через форму в LMS Google Classroom. Пропозиції та зауваження також приймаються на пошту або під час консультацій

ЗМІСТ

1	Опис дисципліни	5
2	Компетентності та програмні результати навчання	6
3	Структура курсу	7
4	Методи навчання	9
5	Політика, форми оцінювання	9
6	Політика курсу	14
7	Методичне забезпечення	15
8	Рекомендована література	15
9	Інформаційні ресурси	17
10	Законодавчі та нормативно-правові акти України	17
11	Внутрішня нормативно-правова база Придніпровського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»	18

1. Опис дисципліни

Метою освітнього компонента **«Технології штучного інтелекту»** є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань про принципи функціонування та можливості технологій штучного інтелекту; набуття практичних навичок їх застосування в економічному аналізі й професійній діяльності та розвиток здатності критично оцінювати отримані результати, економічні ефекти й ризики використання.

Основними завданнями освітнього компонента є опанування теоретичних засад штучного інтелекту, машинного навчання та генеративних технологій; дослідження можливостей застосування технологій штучного інтелекту в економічному аналізі та професійній діяльності; набуття практичних навичок постановки завдань, підготовки даних і формулювання запитів до інструментів штучного інтелекту; формування вмінь критичного оцінювання отриманих результатів, виявлення помилок, алгоритмічних упереджень та інформаційних ризиків; розвиток здатності обґрунтовувати економічну доцільність застосування штучного інтелекту та оцінювати його вплив на зміст праці й професійні компетентності.

Практична спрямованість. Здобувачі ставлять економічне завдання, добирають і готують відкриті або навчальні дані, порівнюють результати традиційного аналізу й інструментів ШІ, перевіряють факти та розрахунки, оцінюють якість моделей і доцільність автоматизації. Результатом є аналітична записка з даними, журналом запитів або схемою моделі, перевіркою результатів і рекомендаціями щодо застосування ШІ.

Викладання. Освітній процес поєднує студентсько-центрований підхід, проблемні лекції, демонстрації цифрових інструментів і навчання через практичні завдання. На заняттях застосовуються кейси, порівняльні експерименти, робота з даними та взаємне рецензування результатів. Самостійна робота охоплює опрацювання джерел, підготовку даних, перевірку відповідей ШІ та виконання індивідуального завдання. Передбачені опитування, практичні роботи, тести, дві модульні контрольні роботи й захист індивідуального завдання.

Програмне забезпечення та технічні інструменти дисципліни. З огляду на прикладний характер освітнього компонента «Технології штучного інтелекту», практична підготовка здобувачів вищої освіти базується на використанні інструментів генеративного ШІ, середовищ машинного навчання, табличних процесорів і засобів візуалізації даних для розв’язання економічних завдань, перевірки отриманих результатів та оцінювання доцільності їх застосування у професійній діяльності.

Базовий технологічний стек та програмне забезпечення:

1. Microsoft Excel або Google Sheets – для підготовки й перевірки наборів даних, незалежних контрольних розрахунків, оцінювання витрат, економії часу та результативності застосування ШІ.

2. Orange Data Mining – для візуальної побудови навчальних схем аналізу даних, регресії, класифікації та кластеризації без обов’язкового програмування. Офіційний сайт: https://orangedatamining.com/.

3. Python у Jupyter Notebook або Google Colab; бібліотеки pandas, scikit-learn

і matplotlib – як додатковий варіант для здобувачів із відповідною підготовкою: обробка даних, навчання й перевірка моделей та візуалізація результатів. Завдання можуть виконуватися в Orange за погодженням із викладачем.

4. ChatGPT, Gemini, Claude або Microsoft Copilot – за вибором для навчальних експериментів із генеративним ШІ, формулювання запитів, структурування матеріалів і перевірки обмежень відповідей. Word / Google Docs та PowerPoint / Google Slides – для звіту, журналу використання ШІ й презентації.

5. Google Classroom, корпоративна електронна пошта та Google Meet / Zoom – для доступу до матеріалів, консультацій, подання завдань і зворотного зв'язку.

Конкретні інструменти обираються відповідно до завдання та доступності. Використовуються безкоштовні можливості, відкрите програмне забезпечення або правомірний академічний доступ; платні підписки та API не є обов'язковими. Для зовнішніх сервісів використовуються відкриті, знеособлені або явно позначені навчальні дані. Результати перевіряються незалежно від обраного інструменту.

2. Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення освітнього компонента дає можливість набути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

ІК	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
ЗК 07	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СК 01	Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
СК 04	Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
СК 06	Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Засвоєння змісту освітнього компонента забезпечує формування таких **програмних результатів**:

ПР 05	Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
ПР 08	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
ПР 10	Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

3. Структура курсу

К-сть год. Денна ф.н.			Тема
ЛК	ПЗ	Сам. р.	
Змістовий модуль 1. Основи технологій штучного інтелекту, дані та генеративні інструменти			
4	1	4	**Тема 1. Основи штучного інтелекту та постановка економічного завдання** 1. Сутність штучного інтелекту та основні напрями його розвитку. 2. Машинне навчання, глибоке навчання та генеративний ШІ: призначення й відмінності. 3. Типи економічних завдань, для розв'язання яких застосовують ШІ. 4. Можливості, обмеження та роль людського контролю під час використання ШІ. 5. Визначення проблеми, мети та очікуваного результату застосування ШІ. 6. Перетворення професійної проблеми на конкретне аналітичне завдання. 7. Критерії вибору інструменту: функціональність, доступність, вартість та вимоги до даних. 8. Розподіл завдань між фахівцем та інструментом ШІ. 9. Визначення критеріїв якості й умов прийнятності результату.
4	1	4	**Тема 2. Дані для економічного аналізу із застосуванням штучного інтелекту** 1. Статистичні дані та науково-аналітичні матеріали: джерела й критерії добору. 2. Структуровані та неструктуровані дані в економічних дослідженнях. 3. Підготовка даних: очищення, узгодження форматів, опрацювання пропусків і дублікатів. 4. Репрезентативність, достовірність даних і запобігання витоку інформації між навчальними та тестовими вибірками. 5. Конфіденційність, знеособлення та обмеження передавання даних інструментам ШІ. 6. Документування джерел, перетворень даних та відтворюваність аналітичної роботи.
2	1	4	**Тема 3. Генеративний штучний інтелект у професійній діяльності** 1. Принципи роботи генеративних моделей та особливості їхніх відповідей. 2. Формулювання запитів: завдання, контекст, обмеження та формат результату. 3. Послідовне уточнення запитів і робота з наданими документами. 4. Застосування ШІ для структурування інформації, підготовки аналітичних матеріалів і допомоги з розрахунками. 5. Перевірка фактів, посилань і розрахунків; розмежування допомоги ШІ та самостійного внеску здобувача.
	1	4	Модульна контрольна робота 1
Змістовий модуль 2. Прикладний економічний аналіз та відповідальне використання штучного інтелекту			
4	1	4	**Тема 4. Машинне навчання та інтелектуальний аналіз економічних даних** 1. Навчання з викладачем і без викладача: економічні завдання та умови застосування. 2. Регресія для оцінювання економічних залежностей і прогнозування

			показників. 3. Класифікація економічних об’єктів та оцінювання ймовірності подій. 4. Кластеризація для сегментації споживачів, підприємств і працівників. 5. Навчальні та тестові вибірки, базова модель для порівняння й показники якості. 6. Інтерпретація результатів, перенавчання та обмеження використання моделей у рішеннях.
2	1	4	**Тема 5. Технології штучного інтелекту в аналізі праці та професійних завдань** 1. Аналіз текстів вакансій і визначення затребуваних професійних компетентностей. 2. Застосування ШІ для опрацювання інформації про зайнятість і потреби в персоналі. 3. Аналіз завдань, які можуть бути автоматизовані або виконуватися за підтримки ШІ. 4. Зміни змісту праці та потреба в розвитку професійних компетентностей. 5. Обмеження автоматизованого оцінювання кандидатів і необхідність людського контролю.
4	1	4	**Тема 6. Відповідальне використання та економічна доцільність застосування штучного інтелекту** 1. Принципи відповідального використання ШІ: прозорість, справедливість і підзвітність. 2. Помилкові відповіді, вигадані джерела й алгоритмічні упередження. 3. Перевірка результатів за першоджерелами та незалежними розрахунками. 4. Академічна доброчесність: розкриття використання ШІ, авторський внесок і недопущення фабрикації даних. 5. Захист персональних даних, права на використання матеріалів та нормативні засади застосування ШІ. 6. Визначення витрат на інструменти ШІ, підготовку даних, навчання користувачів і перевірку результатів. 7. Оцінювання економії часу, зміни продуктивності та якості виконання завдання. 8. Організація пілотного застосування ШІ та контроль його результативності**.**
	1	4	Модульна контрольна робота 2
	2	14 8	Презентація та захист індивідуального завдання, додаткових індивідуальних активностей
		6	**Семестровий контроль (диф. залік)**
20	10	60	**Усього**

Організація та зміст самостійної роботи здобувачів (СРЗ)

Самостійна робота спрямована на поглиблення знань про технології ШІ, розвиток здатності готувати дані, ставити економічні завдання, перевіряти результати та оцінювати ризики й економічну доцільність використання інструментів. Загальний обсяг – 60 годин, урахованих у структурі курсу.

Підготовка до лекцій передбачає опрацювання навчальних і наукових джерел, прикладів стартапів та підготовку запитань до дискусій. Підготовка до практичних занять охоплює добір і перевірку даних, формулювання запитів, побудову навчальних схем аналізу, порівняння результатів та контрольні розрахунки.

Здобувачі виконують завдання для самоконтролю, готуються до модульних

контрольних робіт і диференційованого заліку, розробляють та захищають індивідуальне завдання. За власним вибором результати можуть представлятися на наукових дискусіях, конференціях і конкурсах, у тезах доповідей або статтях.

Орієнтовний розподіл годин самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Год.	Форма контролю та самоконтролю
1	Опрацювання лекційних матеріалів і джерел, підготовка до дискусій	10	Обговорення, критичні запитання
2	Підготовка до практичних занять: дані, запити, моделі та перевірка результатів	10	Практичні роботи, аналіз результатів
3	Самоконтроль у Google Classroom (виконання завдань)	4	Тести, перевірка розрахунків
4	Підготовка до двох модульних контрольних робіт	8	По 4 години підготовки до кожної роботи
5	Виконання й підготовка до захисту індивідуального завдання, представлення обраних активностей	22	Бізнес-модель, прототип, розрахунки, презентація та захист
6	Підготовка до диференційованого заліку	6	Самоперевірка за підсумковими питаннями
	Усього	60	

Перші три види роботи разом становлять 24 години, розподілені між темами курсу; підготовка до модульних контрольних робіт – 8 годин, індивідуальне завдання й обрані активності – 22 години, підготовка до диференційованого заліку – 6 годин.

4. Методи навчання

- словесні методи (проблемні лекції, пояснення принципів ШІ та навчальні дискусії);
- наочні методи (демонстрація роботи інструментів, схем моделей, помилок відповідей та візуалізації);
- опрацювання навчальних і наукових джерел (критичне опрацювання наукових публікацій, офіційної документації та відкритих даних);
- практичні методи (підготовка даних, формулювання запитів, навчання простих моделей і перевірка результатів);
- інтерактивні методи (індивідуальні та групові кейси, порівняльні експерименти та взаємне рецензування);
- цифрові методи (використання електронних таблиць, генеративних сервісів і навчальних платформ);
- дослідницько-пошуковий (самостійний добір даних, контрольні розрахунки, оцінювання якості, ризиків і економічного ефекту).

5. Політика, форми оцінювання

Поточний контроль: опитування; тести; аналіз кейсів; підготовка й перевірка даних; навчальні експерименти з генеративним ШІ та машинним навчанням; розрахунково-аналітичні завдання; виконання та захист індивідуального завдання; дві модульні контрольні роботи. Семестровий контроль – підсумковий тест (диференційований залік).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до змісту освітнього компонента та графіка освітнього процесу. Вимоги до виконання завдань і критерії їх оцінювання наведено в методичних матеріалах до освітнього компонента «Технології штучного інтелекту».

*Розподіл балів, що отримують здобувачі**

Вид занять	Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			Макс. сума балів
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	
Робота на лекціях (дискусії, критичні запитання та фахове обговорення)	2	2	1	2	1	2	10
Практичні заняття (опитування, контрольні, тести, письмові завдання, участь у ділових іграх, тренінгах, кейс-стаді, вирішення ситуаційних завдань)	6	6	6	6	6	6	36
Виконання індивідуального завдання (в рамках самостійної роботи, презентація відповідно до тематики курсу)							10
Виконання контрольних робіт за змістовими модулями: 1, 2 модуль	8			8			16
Додаткові бали за індивідуальні активності у рамках самостійної роботи (на вибір здобувача)							8
Підсумковий тест (диф. залік)							20
Усього							**100**

T_1, T_2 ... T_n – теми змістових модулів;

*Запропонований розподіл балів відповідає максимально можливій оцінці за відповідний вид навчальної діяльності.

При оцінюванні здобувача враховується наступне:

1. *Активність на лекційних заняттях* – участь в обговореннях, постановка змістовних запитань, здатність аналізувати та критично осмислювати навчальний матеріал.

2. *Активна та продуктивна робота на практичних заняттях,* зокрема коректність виконання завдань, обґрунтованість висновків, уміння аргументувати запропоновані рішення та співпрацювати в команді.

3. *Самостійність, творчість та своєчасність виконання всіх видів завдань,* використання відповідного аналітичного інструментарію та дотримання академічної доброчесності, зокрема, прозоре й відповідальне застосування інструментів штучного інтелекту.

Додаткові бали нараховуються за підтверджений реальний вихід здобувача у науковий простір за результатами виконання додаткових індивідуальних активностей (на вибір здобувача) у межах самостійної роботи (максимальна кількість додаткових балів - до 8 балів):

1. Підготовка наукової публікації:

– статті у фаховому або міжнародному науковому виданні – 6–8 балів (залежно від рівня видання: у науковому виданні – 6 балів; фахове – 7 балів; міжнародне іноземною мовою – 8 балів);

2. Підготовка тез доповіді та участь у науково-практичній конференції: залежно від рівня конференції (всеукраїнській – 4 бали; міжнародній – 5 балів; міжнародній іноземною мовою – 6 балів; Conference Proceedings – 8 балів);

3. Участь у заходах: онлайн-курси, тренінги, воркшопи, круглі столи, профільні/літні школи (наявність сертифікатів та/або програми заходу), один захід – 2 бали.

Додаткові бали нараховуються за активності, що відповідають тематиці освітнього компонента, за умови представлення отриманих результатів. Такий підхід підтримує індивідуальну освітню траєкторію здобувача, стимулює самостійне навчання та розвиток дослідницьких умінь.

Використання можливостей неформальної та інформальної освіти в межах вивчення дисципліни

Здобувачі можуть поглиблювати компетентності через тематичні онлайн-курси, вебінари, тренінги й самостійне опрацювання матеріалів. Активності мають відповідати змісту компонента та очікуваним результатам навчання. Набуті навички застосовуються у практичних роботах та індивідуальному завданні.

1. Дія.Освіта – освітній серіал «ChatGPT: ваш особистий асистент у роботі, навчанні та житті»: практичні приклади використання генеративного ШІ; українською мовою. URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses/chatgpt-your-personal-assistant-for-work-study-and-life.

2. Elements of AI – курс «Introduction to AI»: основи ШІ, машинного навчання та суспільних наслідків застосування; безкоштовне навчання. URL: https://course.elementsofai.com/

3. Google – «Machine Learning Crash Course»: моделі, дані, перенавчання та відповідальне застосування; для поглибленої підготовки з урахуванням передумов курсу. URL: https://developers.google.com/machine-learning/crash-course.

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, здійснюється відповідно до чинного положення ПрАТ «ВНЗ «МАУП», зазначеного в розділі внутрішньої нормативно-правової бази. Здобувач подає підтвердні матеріали; рішення приймається за встановленою процедурою.

Виконання індивідуального завдання

Здобувач виконує дослідження застосування ШІ для розв’язання обраного економічного або професійного завдання. Тема, джерела даних, інструменти й очікуваний результат погоджуються з викладачем. Максимальна оцінка – 10 балів у межах загальної 100-бальної шкали.

Робота включає постановку проблеми, обґрунтування вибору інструменту, опис і підготовку даних, виконання завдання із ШІ, порівняння з базовим способом розв’язання, перевірку якості та оцінювання витрат і ризиків. Надаються журнал запитів, програмний код, контрольні розрахунки та перелік

джерел. Синтетичні дані й припущення позначаються та не подаються як спостережувані факти.

Результат подається як аналітична записка з відтворюваними матеріалами та презентацією і захищається перед викладачем та групою. Оцінюються відповідність інструменту завданню, якість підготовки даних, коректність перевірки, обґрунтованість економічних висновків, дотримання доброчесності та аргументованість відповідей.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Порівняння результатів генеративних інструментів під час підготовки аналітичного огляду ринку праці.
2. Регресійне моделювання обраного економічного показника в Orange або Python з оцінюванням якості на тестових даних.
3. Класифікація або кластеризація економічних об’єктів із поясненням практичного значення результатів.
4. Аналіз відкритих текстів вакансій для визначення затребуваних навичок із ручною перевіркою вибірки результатів.
5. Оцінювання економії часу та витрат під час виконання професійного завдання за допомогою ШІ.
6. Аудит помилок, упереджень і конфіденційності в обраному прикладі використання ШІ.

Питання для самоконтролю здобувачів вищої освіти
(при підготовці до диф. заліку)

1. У чому полягають відмінності між штучним інтелектом, машинним навчанням, глибоким навчанням і генеративним ШІ?
2. Які економічні завдання доцільно розв’язувати із застосуванням ШІ та за яких умов потрібен людський контроль?
3. Визначте критерії вибору інструменту ШІ відповідно до мети, даних, ресурсів та вимог до якості результату.
4. Охарактеризуйте джерела, види та критерії якості даних для економічного аналізу із застосуванням ШІ.
5. Поясніть основні операції підготовки даних та наслідки пропусків, дублікатів і неузгоджених форматів для результатів аналізу.
6. Чому репрезентативність, запобігання витоку даних і документування їх перетворень важливі для надійності та відтворюваності дослідження?
7. У чому полягають особливості генеративних моделей і причини появи помилкових відповідей або вигаданих джерел?
8. Назвіть складові змістовного запиту до генеративного ШІ та поясніть призначення контексту, обмежень і формату відповіді.
9. За якими критеріями перевіряють якість аналітичного матеріалу, підготовленого за допомогою генеративного ШІ?
10. Порівняйте навчання з учителем і без учителя та наведіть економічні завдання для регресії, класифікації й кластеризації.
11. Для чого розділяють дані на навчальну й тестову вибірки та використовують базову модель для порівняння?

12. Розкрийте сутність перенавчання й призначення показників якості моделей. Чому висока точність не гарантує причинного пояснення або придатності рішення?

13. Які можливості й обмеження має застосування ШІ для аналізу текстів вакансій та визначення затребуваних навичок?

14. Охарактеризуйте вплив автоматизації та підтримки ШІ на зміст професійних завдань, продуктивність і потребу в розвитку компетентностей.

15. Чому автоматизоване оцінювання кандидатів потребує перевірки упереджень і змістовного людського контролю?

16. Розкрийте принципи прозорості, справедливості, підзвітності та захисту даних під час використання ШІ.

17. Які відомості слід зазначити в декларації використання ШІ та чим доброчесне застосування інструменту відрізняється від фабрикації результатів?

18. Поясніть порядок оцінювання витрат, економії часу, якості та ризиків під час порівняння застосування ШІ з альтернативним способом виконання завдання.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	**Оцінка в ECTS**	**Значення оцінки ECTS**	**Критерії оцінювання**	**Рівень компе-тентості**	**Оцінка за національною шкалою**
					іспит, диференційо-ваний залік
90-100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий	відмінно
82-89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
74-81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64-73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і	Середній (репродук	задовільно

			розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	-тивний)	
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

6. Політика курсу

Освітній процес у межах даного освітнього компонента будується на засадах партнерства, взаємоповаги, відкритості та суворого дотримання етичних норм і чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про академічну доброчесність», ЗУ «Про вищу освіту», а також внутрішніх положень ЗВО.

1. Освітнє середовище, рівність та недискримінація.

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися культури взаємоповаги, доброзичливості, академічного етикету та конструктивного діалогу під час лекційних, практичних занять, залікових заходів та онлайн-комунікацій.

Категорично неприпустимими є будь-які форми дискримінації, мови ворожнечі, булінгу чи мобінгу за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану чи мовних ознак.

Курс гарантує рівні можливості для всіх здобувачів. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають право на адаптацію навчальних матеріалів та умов поточного/підсумкового контролю за попереднім узгодженням із викладачем.

2. *Критичне оцінювання матеріалів та взаємне рецензування (Peer-Review).*

Здобувачі заохочуються до постановки фахових критичних запитань, перевірки якості даних, обґрунтованості вибору інструменту та висновків.

Під час практичних занять і захисту індивідуальних завдань вони можуть рецензувати запити, схеми аналізу, оцінки якості моделей і аналітичні записки інших учасників. Зауваження мають бути конкретними, доказовими та коректними й стосуватися змісту роботи.

Взаємне рецензування проводиться лише щодо матеріалів, дозволених до представлення групі; остаточну оцінку визначає викладач. Участь враховується в межах поточного оцінювання відповідного заняття.

3. Академічна доброчесність та етика.

Практичні роботи, аналітичні записки, сценарії та захист індивідуальних завдань здійснюються здобувачем самостійно.

Академічний плагіат, фабрикація чи фальсифікація даних (маніпулювання показниками, вигадування датасетів для отримання балів), списування, обман та будь-які форми недоброчесності є неприпустимими.

Усі первинні та вторинні економічні дані, аналітичні методики, відкриті бібліотеки коду чи сторонній текстовий контент обов'язково супроводжуються належним бібліографічним посиланням.

4. Регламент та етика використання штучного інтелекту (ШІ):

- викладання орієнтоване на формування навичок відповідального, прозорого та етичного використання генеративного ШІ (ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini тощо) як інструмента аналітика;

- допомога в оптимізації та рефакторингу коду/формул (DAX, SQL, Python), пошук ідей для візуалізації, пошук помилок у датасетах (Data Cleaning), перевірка синтаксису.

У разі використання інструментів ШІ під час виконання завдань здобувач зобов'язаний зазначити це у короткому коментарі до роботи (назва інструменту, використані промпти та мета застосування).

ШІ є лише асистентом. Здобувач несе особисту відповідальність за критичну оцінку, перевірку достовірності та якість згенерованих даних чи висновків. Пряме копіювання згенерованого тексту чи аналітики без авторського осмислення вважається порушенням академічної доброчесності.

5. Реагування на порушення.

Порушення етичних норм, принципів недискримінації або академічної доброчесності тягне за собою неприйняття аналітичної роботи/завдання та притягнення до відповідальності згідно з внутрішніми положеннями ЗВО та чинним законодавством України.

7. Методичне забезпечення

Методичні вказівки щодо вивчення освітнього компонента «Технології штучного інтелекту» розміщені у віртуальному освітньому просторі (Google Classroom).

8. Рекомендована література

Основна

1. Звенігородський О. С., Зінченко О. В., Чичкарьов Є. А., Кисіль Т. М. Штучний інтелект. Вступний курс: навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2022. 93 с. URL: https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/2190/view/492

2. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. / укл. Д.В. Лубко, С.В. Шаров. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. 264 с. URL: https://elar.tsatu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c4c8e4d0-609d-4618-aad7-0c6d4b48d2c0/content

3. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія / А. І. Шевченко та ін. [За заг. ред. А. І. Шевченка]. Київ: ІПШІ, 2023. 305 с. URL:

https://jai.in.ua/archive/2023/ai_mono.pdf

4. Субботін С. О. Нейронні мережі: теорія та практика: навч. посіб. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. 184 с. URL: https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2abb401b-9ee6-4afc-a92a-2de5c332d12f/content

5. Троцько В. В. Методи штучного інтелекту: навчально-методичний і практичний посібник. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2020. 86 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/trotsko_0001.pdf

6. Штучний інтелект, сучасні технології та право в Україні: монографія [Електронне видання] / за заг. ред.: О. А. Костенка; Держ. наук. установа «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України». Київ; Одеса: Фенікс, 2026. 356 с. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/2100_monografiya_finish.pdf

7. Deisenroth, M. P., Faisal, A. A., & Ong, C. S. (2020). Mathematics for machine learning. Cambridge University Press. URL: https://mmlbook.github.io/book/mml-book.pdf

8. Mitchell M. Artificial Intelligence: A Guide for Thinking Humans. London. Penguin 2020. 448 p. ISBN 978-0-241-40483-6

Додаткова

1. Бруяка, А., Коваленко, В., & Мар'єнко, М. (2024). Досвід впровадження штучного інтелекту в процес викладання дисципліни «інформаційно-комунікаційні технології навчання, управління та підтримки науково-освітніх досліджень». *Перспективи та інновації науки*, (4(38)). DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4(38)-94-107

2. Вдовиченко І. Н., Хоцкіна В. Б., Інтелектуальні системи: навчальний посібник. Кривий Ріг: Державний університет економіки і технологій, 2023. 187 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058680.pdf

3. Гринько, Т., & Тімар, В. (2025). Сучасні підходи до формування моделі управління мотивацією персоналу з використанням технологій штучного інтелекту. *Економіка та суспільство*, (80). DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-52

4. Маслак, О. І., Маслак, М. В., & Яковенко, Я. Ю. (2026). Цифровий декаплінг в екосистемній моделі сталого розвитку ІТ-підприємств: синергія ШІ-орієнтованого маркетингу та циркулярних принципів у межах ESG. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (29). https://doi.org/10.5281/zenodo.20279676

5. Маслак, О., Маслак, М., & Кулінічев, П. (2025). Гібридна модель управління стійким розвитком підприємства: інтеграція маркетингових інструментів та ШІ для оцінки соціально відповідального впливу та підвищення економічної резильєнтності *Економіка та суспільство*, (81). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-89

6. Метеленко Н., Воронкова В., Ажажа М. Технології штучного інтелекту як драйвер формування ноосферної економіки та досягнення цілей сталого розвитку. *Цифрова економіка та економічна безпека.* 2025. № 4 (19). С. 355–362. DOI: 10.32782/dees.19-51.

7. Таранич А., Пелехацький Д. Використання штучного інтелекту в процесах стратегічного управління підприємствами. Економіка України. 2024. № 1 (746). С. 54–65. DOI: 10.15407/economyukr.2024.01.054

8. Baidoo-Anu D., Owusu Ansah L. Education in the Era of Generative Artificial Intelligence (AI): Understanding the Potential Benefits of ChatGPT in Promoting

Teaching and Learning. *Journal of AI*. 2023. № 7(1). P. 52–62. DOI: https://doi.org/10.61969/jai.1337500

9. Brynjolfsson E., Li D., Raymond L. Generative AI at Work. *The Quarterly Journal of Economics*. 2025. Vol. 140, No. 2. P. 889–942. DOI: 10.1093/qje/qjae044.

10. National Institute of Standards and Technology**.** Artificial Intelligence Risk Management Framework: Generative Artificial Intelligence Profile. NIST AI 600-1. 2024. DOI: 10.6028/NIST.AI.600-1

9. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: https://stat.gov.ua/uk

2. Дія Освіта. URL: https://osvita.diia.gov.ua/

3. Google Machine Learning Crash Course. URL: https://developers.google.com/machine-learning/crash-course

4. Orange Data Mining. URL: https://orangedatamining.com/

5. Scikit-learn. URL: https://scikit-learn.org/stable/

6. UNESCO: Artificial Intelligence – матеріали з етики та відповідального використання ШІ. URL: https://www.unesco.org/en/artificial-intelligence.

10. Законодавчі та нормативно-правові акти України

Закони України

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями).

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями).

3. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX (щодо забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності).

4. Закон України «Про офіційну статистику» від 19.07.2022 № 2438-IX (щодо засад збору, обробки, аналізу та поширення статистичної й економічної інформації).

5. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI (щодо функціонування та відкритості наборів даних (Open Data)).

6. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI (щодо етики та правових обмежень при аналізі масивів даних (Big Data) та роботі з персональною інформацією).

7. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII (зі змінами та доповненнями).

8. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 05.10.2017 № 2163-VIII (щодо безпеки збереження та аналізу даних у цифровому середовищі).

Акти Кабінету Міністрів України, Міністерств та відомств

1. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р (щодо етичних та нормативних засад використання генеративного ШІ та алгоритмів

машинного навчання).

2. Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 (зі змінами та доповненнями) *(критично для пошуку датасетів для економічного аналізу)*.

3. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки») для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

4. Методичні рекомендації НАЗЯВО щодо забезпечення якості вищої освіти, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання академічної доброчесності та визнання результатів неформальної освіти.

11. Внутрішня нормативно-правова база Придніпровського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

1. Положення про організацію освітнього процесу. ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом». URL: https://drive.google.com/file/d/1Njegh83x4WXmTclmHhF_gmZhQPUPboLa/view

2. Положення про перевірку академічних і наукових текстів на плагіат та їх розміщення і зберігання в інституційному репозитарії ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом». URL: https://krm.maup.com.ua/substantive-provisions/.

3. Кодекс академічної доброчесності ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом». URL: https://maup.com.ua/assets/files/about/kodeks-akadem-dobrochesnosti-2026.pdf

4. Положення про організацію самостійної роботи студентів ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом». URL: https://drive.google.com/file/d/1UT44La00p84KFqaEOUdV3eemDCnk1UhZ/view

5. Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП». URL: https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf

6. Положення про порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом». URL: https://krm.maup.com.ua/substantive-provisions/

7. Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) у Придніпровському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП». URL: https://krm.maup.com.ua/substantive-provisions/

8. Стратегія розвитку ПрАТ «ВНЗ «МАУП». URL: https://maup.com.ua/assets/files/about/strategiya-rozvitku-maup.pdf